

PRIMLJENO: 17-12-2015			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01,02-	02-1-	28/15	

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БиХ
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ**

Број:
Сарајево:17.12.2015. године

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
н/р предсједавајућа Дома**

ПРЕДМЕТ: Приједлог закона о Уставном суду Босне и Херцеговине,
доставља се

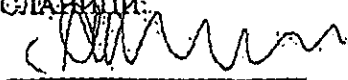
На основу члана 104. став (1) Пословника Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ („Службени гласник БиХ“ број. 79/14), као овлашћени предлагач достављамо Приједлог закона о Уставном суду Босне и Херцеговине, ради разматрања и усвајања у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине.

Предлажемо да се Приједлог закона разматра по основном законодавном поступку.

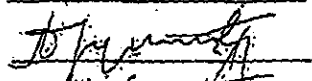
У прилогу вам достављамо Приједлог закона са образложењем те електронску верзију Приједлога закона.

ПОСЛАНИЦИ.

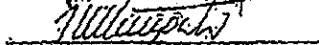
Етаца Кошарић

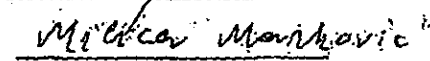
Лазар Продановић

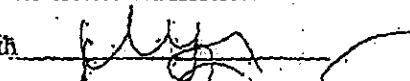
Никола Шгирић

Милица Марковић

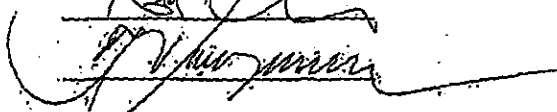
Мирослав Миловановић

Душанка Мајкић

Јован Вуковљак

Младен Босић

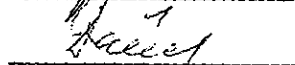
Александра Пандуревић

Борислав Бојић

Ђорђе Крчмар

Ненад Лалић

Момчило Новаковић

На основу члана IV/4 (а) и члана VI/1 (д) Устава Босне и Херцеговине Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине на сједници Представничког дома одржаној _____ и сједници Дома народа одржаној _____ усвојила је:

ЗАКОН О УСТАВНОМ СУДУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ГЛАВА I – Уводне одредбе

Члан 1.

(Предмет закона)

Овим Законом, у складу са Уставом Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Устав) ближе се уређује састав, избор, организација, надлежност, начин одлучивања и друга питања рада Уставног суда Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд).

Члан 2.

(Гаранција поштовања Устава)

- (1) Уставни суд својим одлукама гарантује поштовање и примјену Устава.
- (2) Уставни суд свој рад заснива на одредбама Устава, овог закона и Пословника о раду Уставног суда (у даљем тексту: Пословник).

Члан 3.

(Сједиште Уставног суда)

Сједиште Уставног суда је у Сарајеву.

Члан 4.

(Независност у раду и финансијска самосталност)

- (1) Уставни суд је у свом раду самосталан и независан.
- (2) Уставни суд своју организацију и дјелатност остварује на принципу финансијске самосталности.
- (3) Уставни суд распоређује одобрена средства из Буџета институција Босне и Херцеговине, у складу са својим годишњим буџетом.

Члан 5.

(Печат и штамбиљ)

(1) Уставни суд има печат, који је округлог облика промјера 50 мм на којем је исписан текст ћириличним и латиничним писмом „Уставни суд Босне и Херцеговине – Сарајево“, а на средини печата се налази Грб Босне и Херцеговине.

(2) Уставни суд има свој штамбиљ и друга обиљежја, у складу са прописима Босне и Херцеговине.

Члан 6.

(Употреба језика и писма)

(1) У раду Уставног суда су у равноправној службеној употреби језик и писмо конститутивних народа у Босни и Херцеговини.

(2) На захтјев учесника у поступку пред Уставним судом, Уставни суд може дозволити употребу и другог језика.

Члан 7.

(Коначност и обавезност одлука)

Одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

ГЛАВА II – Организација рада Уставног суда Босне и Херцеговине;

Одјељак А.-Састав, избор и начин рада Уставног суда Босне и Херцеговине

Члан 8.

(Број судија, услови избора и мандат)

- (1) Уставни суд има девет судија.
- (2) За судију Уставног суда могу бити бирани истакнути правници високих моралних вриједности.
- (3) Изабрани судија обавља функцију док не наврши 70 година живота, уколико не поднесе оставку или буде разрјешен дужности у складу са чланом 22. овог закона.

Члан 9.

(Држављанство судија)

За судију Уставног суда може бити биран само држављанин Босне и Херцеговине.

Члан 10.

(Органи који врше избор судија)

- (1) Представнички дом Федерације Босне и Херцеговине бира шест судија, а Народна скупштина Републике Српске бира троје судија.
- (2) Из једног конститутивног народа Босне и Херцеговине могу се изабрати највише троје судија.

Члан 11.

(Доношење одлука)

- (1) Уставни суд одлучује већином гласова свих судија.
- (2) Уставни суд одлучује већином гласова свих судија, која укључује најмање глас једног судије из реда сваког конститутивног народа Босне и Херцеговине и из једног ентитета када одлучује у споровима који по Уставу настају између два ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета или Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине и институција Босне и Херцеговине и ентитета, или између институција Босне и Херцеговине, што обухвата, али није ограничено на питања:
  - а) Да ли је одлука једног ентитета да успостави специјалне паралелне односе са сусједном земљом у складу са Уставом, укључујући и одредбе које се односе на суверенитет и територијални интегритет Босне и Херцеговине,
  - б) Да ли је нека одредба устава или закона једног од ентитета у складу са Уставом.

Члан 12.

(Свечана изјава)

- (1) Прије преузимања дужности, сваки изабрани судија на првој сједници Уставног суда, у пленарном засједању, пред предсједником Уставног суда даје и потписује свечану изјаву.
- (2) Текст свечане изјаве гласи: „Свечано изјављујем да ћу се у вршењу дужност судије Уставног суда Босне и Херцеговине придржавати Устава и закона Босне и Херцеговине, да ћу дужности судије вршити савјесно и непристрасно“.

Члан 13.
(Јавност рада)

- (1) Рад Уставног суда је јаван;
- (2) Јавност поступка пред Уставним судом обезбјеђује се:
  - а) Обавјештавањем јавности о припремању и одржавању сједница Уставног суда и јавних расправа пред Уставним судом;
  - б) Давањем обавјештења о току поступка;
  - ц) Омогућавањем учесницима у поступку и другим заинтересованим лицима да изврше увид у предмете о којима Уставни суд одлучује, да присуствују сједницама Уставног суда, осим ако председник Уставног суда у интересу морала, јавног реда или безбједности одлучи другачије;
  - д) Објављивањем донесених одлука са образложењем, у службеном гласилу Босне и Херцеговине;
  - ф) Издавањем публикација Уставног суда, у којима се објављују значајније одлуке, рјешења, коментари и друго;
  - г) На други начин који одреди Уставни суд или председник Уставног суда.

Одјељак Б-Председник и потпредседници Уставног суда

Члан 14.
(Председник и потпредседници Уставног суда)
Уставни суд бира председника и два потпредседника.

- Члан 15.**
(Избор председника Уставног суда)
- (1) Председника Уставног суда бира Уставни суд тајним гласањем, већином гласова свих судија.
  - (2) Ако у првом кругу гласања ниједан кандидат не добије већину гласова, гласање ће се поновити за два кандидата који су добили највећи број гласова, а изабран је кандидат који у другом кругу добије већи број гласова.
  - (3) Ако ниједан од кандидата у другом кругу не добије већину гласова, приступиће се жријебању.

- Члан 16.**
(Ротација функције председника)
- Председник Уставног суда бира се ротацијом судија из реда конститутивних народа Босне и Херцеговине, с тим да у два узастопна мандата функцију председника Уставног суда не може вршити судија из истог конститутивног народа.

- Члан 17.**
(Мандат председника Уставног суда)
- (1) Мандат председника Уставног суда траје двије године.
  - (2) Ако председник Уставног суда престане да буде члан Уставног суда или поднесе оставку прије редовног истека мандата, Уставни суд ће из реда судија из истог народа, на начин предвиђен чланом 15. овог Закона изабрати председника Уставног суда за преостало вријеме мандата.

- Члан 18.**
(Овлашћења председника Уставног суда)
- Председник Уставног суда организује, руководи и надзире рад Уставног суда, заказује и председава сједницама и јавним расправама, представља Уставни суд,

потписује одлуке Уставног суда, стара се о остваривању сарадње са другим институцијама, доноси појединачне акте, врши и друге дужности предвиђене овим Законом, Пословником и другим актима Уставног суда.

Члан 19.

(Потпредсједници Уставног суда)

(1) Уставни суд на истој сједници на којој бира предсједника бира и два потпредсједника. Предсједник и два потпредсједника Уставног суда не могу припадати истом конститутивном народу.

(2) Начин гласања за избор потпредсједника Уставног суда исти је као код избора предсједника Уставног суда.

(3) Мандат потпредсједника Уставног суда траје колико и мандат предсједника Уставног суда.

Члан 20.

(Замјењивање у случају одсутности или спријечености)

(1) Предсједника Уставног суда у случају његове одсутности или спријечености замјењује потпредсједник којег одреди предсједник Уставног суда.

(2) У случају да предсједник не може да одреди потпредсједника који ће га замјењивати, то ће учинити Уставни суд на сједници.

Одјељак Ц. - Судије Уставног суда

Члан 21.

(Дужности судије)

(1) Судија је дужан да своју функцију врши савјесно, непристрасно и професионално.

(2) Судија је дужан да чува углед и достојанство Уставног суда и судија.

Члан 22.

(Престанак вршења функције судије)

(1) Судија може бити разријешен дужности судије прије истека времена на које је изабран у следећим случајевима:

- а) Ако то сам затражи;
- б) Ако буде осуђен због кривичног дјела које га чини недостојним за вршење судијске функције;
- ц) Ако трајно изгуби способност да обавља своју функцију;
- д) Ако функцију судије не врши у складу са чланом 21. овог Закона;
- е) Ако наступе околности из члана 23. овог Закона.

(2) Одлуку о разрешењу доноси Уставни суд консезусом свих судија.

Члан 23.

(Нespoјивост функције)

(1) Функција судије Уставног суда неспојива је са:

- а) Чланством у политичкој странци или организацији;
- б) Чланством у законодавној, извршној и судској власти у Босни и Херцеговини, односно ентитетима и Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине;
- ц) Сваком другом функцијом која може имати утицаја на непристрасност судије.

(2) Судије не могу бити чланови управног или надзорног одбора јавних или

приватних предузећа или других правних лица.

(3) Универзитетски наставник (доцент, ванредни или редовни професор) правних наука изабран за судију Уставног суда може, у смањеном обиму, наставити да обавља послове наставника Универзитета.

(4) У смислу овог члана не сматра се јавном односно професионалном дужношћу ни друга научна ни стручна дјелатност, нити дјеловање у институтима и удружењима правника као ни у хуманитарним, културним, спортским и другим удружењима.

Члан 24.

(Имунитет)

Судија Уставног суда у обављању своје дужности има имунитет у складу са Законом о имунитету Босне и Херцеговине.

ГЛАВА III - Надлежност

Члан 25.

(Надлежност)

(1) Уставни суд има искључиву надлежност да одлучује о било којем спору који се по Уставу Босне и Херцеговине јавља између ентитета;

а) Одлучује о споровима између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета;

б) Одлучује о споровима између инсититуција Босне и Херцеговине;

ц) Одлучује о одлукама ентитета које се тичу успостављања специјалних паралелених односа са сусједним државама и њихове сагласности са Уставом Босне и Херцеговине, укључујући и одредбе које се тичу суверенитета и територијалног интегритета Босне и Херцеговине.

(2) Уставни суд има апелациону надлежност по питањима из Устава Босне и Херцеговине која произађу из пресуда било ког другог суда у Босни и Херцеговини у складу са чланом VI тачка 3. (ц) Устава Босне и Херцеговине;

(3) Уставни суд има надлежност по питањима која су му упућена од било ког редовног суда у Босни и Херцеговини у погледу тога, да ли је закон на којем је заснована његова одлука у складу са Уставом Босне и Херцеговине, са Европском конвенцијом о људским правима и основним слободама и њеним протоколима или са законима Босне и Херцеговине или у погледу постојања или размјере општег правила међународног јавног права која су битна за одлуку Уставног суда;

(4) Уставни суд је надлежан да одлучује о било каквом спору у вези са заштитом утврђеног статуса и овлаштења Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине који се може јавити између једног или више ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине или између Босне и Херцеговине и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине;

(5) Уставни суд је надлежан и за питања из члана IV тачка 3. (ф) Устава Босне и Херцеговине у поступку утврђивања регуларности процедуре.

Члан 26.

(Покретање спора)

(1) Захтјев за покретање поступка из члана 25. став (1) овог Закона пред Уставним судом могу поднијети:

а) Чланови Предсједништва Босне и Херцеговине;

б) Предсједавајући Савјета министара Босне и Херцеговине;

ц) Предсједавајући или замјеник предсједавајућег Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине;

д) Предсједавајући или замјеник предсједавајућег Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине;

е) Једна четвртина чланова било ког законодавног дома једног ентитета.

(2) Захтјев за покретање поступка из члана 25. став (4) овог Закона пред Уставним судом може покренути већина посланика у Скупштини Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, која укључује најмање једну петину изабраних посланика из реда сваког конститутивног народа.

Члан 27.

(Подношење апелације)

(1) Право подношења апелације у смислу члана 25. став (2) овог Закона у складу са чланом VI тачка 3. (б) Устава Босне и Херцеговине, има сваки грађанин који сматра да му је право повријеђено правоснажном пресудом или одлуком било ког редовног суда у Босни и Херцеговини, ако су њоме исцрпљени сви ефективни правни лијекови.

(2) Апелација се може поднијети у року од 60 дана од дана правоснажности пресуде или одлуке суда.

Члан 28.

(Апелација ако нема одлуке суда)

(1) У оквиру надлежности Уставног суда из члана 25. став (2) овог Закона, Уставни суд може изузетно разматрати апелацију и када нема одлуке надлежног суда, уколико апелација указује на озбиљна кршења права и темељних слобода која штите Устав Босне и Херцеговине, или међународне конвенције које се примјењују у Босни и Херцеговини.

(2) Уставни суд ће Пословником утврдити додатне критерије допустивости у овим случајевима.

Члан 29.

(Привремена мјера)

(1) Уставни суд може, до доношења коначне одлуке, на захтјев странке или на властиту иницијативу, одредити привремену мјеру уколико оцијени да је иста у интересу странака, правилног вођења поступка или спречавања веће ненадокнадиве штете.

(2) Процедура доношења привремене мјере уређује се Пословником.

ГЛАВА IV - Прелазне и завршне одредбе

Члан 30.

(Замјена судија изабраних од председника Европског суда за људска права)

(1) Представнички дом Федерације Босне и Херцеговине ће изабрати двојицу судија, а Народна скупштина Републике Српске једног судију који ће преузети функцију судије од судија изабраних од стране председника Европског суда за људска права.

(2) Судије изабране од стране председника Европског суда за људска права остају на дужности судије до окончања процедуре избора судије из става (1) овог члана, а најдуже шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

(3) Уставни суд ће наставити да ради без судија изабраних од стране председника Европског суда за људска права уколико се поступак избора нових судија не заврши у року од шест мјесеци до дана ступања на снагу овог закона.

Члан 31.

(Подзаконски акти)

(1) Начин рада и организација Уставног суда ће се детаљније уредити

Пословником Уставног суда у року од три мјесеца од ступања на снагу овог Закона.

(2) До ступања на снагу Пословника примјењивати ће се Правила Уставног суда Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“ број 60/05, 64/08, 51/09 и 57/14) у дијелу који није у супротности са овим Законом.

Члан 32.

(Родна равноправност)

Изрази у овом Закону који имају родно значење односе се једнако на све родове.

Члан 33.

(Ступање на снагу)

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику БиХ“.

Председавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ

Председавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ

ПС БиХ број: _____ / _____
Сарајево

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Приједлога Закона о Уставном суду БиХ

I - Уставни основ за доношење Закона

Уставни основ за доношење овог Закона садржан је у одредбама члана VI/1 (д) Устава Босне и Херцеговине. Наведеном одредбом, између осталог, регулисано је да имеовање тројице судија изабраних од стране председника Европског суда за људска права, које је требало иако више од пет година бирати на другачији начин, Парламентарна скупштина и иако петнаест година није доиела, Закон који ће на другачији начин прописати избор ових троје судија од протека тог рока, па је стога било потребно доијети овај закон.

Процесна надлежност Уставног суда Босне и Херцеговине је утврђена чланом IV/4 (а) Устава Босне и Херцеговине.

Имајући у виду уставноправни модел Босне и Херцеговине, према којем је она сложена државна заједница и да је потребно обезбједити да Уставни суд Босне и Херцеговине својим радом засноваоим на Уставу Босне и Херцеговине и основним начелима владавине права, уставности и заштите људских права и слобода свих конститутивних народа, грађана и осталих, ужива њихово повјерење и подршку у раду. Имајући то у виду, било је потребно да се Законом о Уставном суду Босне и Херцеговине у првом реду ближе уреди, састав, избор, организација, надлежност, начин одлучивања и друга питања рада Уставног суда Босне и Херцеговине.

II - Разлози да доношење Закона

Разлози за доношење Закона су вишеструки.

Имајући у виду карактер Босне и Херцеговине, њено сложено уставно-правно уређење, начин гласања би се морао прилагодити таквим околностима, како би Уставни суд уживао повјерење свих народа и грађана Босне и Херцеговине.

Имајући у виду да се у саставу Уставног суда Босне и Херцеговине налазе страни држављани, да се у одлучивању и остваривању надлежности Уставног суда, скоро стално вршило прегласавање судија из једног или двају конститутивних народа, од стране већинског народа уз подршку страних судија и да је Уставни суд Босне и Херцеговине сталио проширивао своје надлежности, кршећи тиме Устав Босне и Херцеговине.

Као самостални и независни орган, Уставни суд би требао да представља институцију у којој је државни субјективитет Босне и Херцеговине највише дошао до изражаја.

У циљу додатног јачања самосталиости и независности Уставног суда као и савјеног, непристрасног и професионалног рада судија, један од тих разлога има за циљ да се и у институцији Уставног суда у којима се налазе страни држављани замијене домаћим, како би јачале домаће институције, што је и обавеза Босне и Херцеговине у процесу европских интеграција.

Такође, једна тако значајна, темељна институција државе регулисана је само једним чланом (члан VI) Устава, што сматрамо да није довољан оквир за потпуно регулисање овог значајног питања. Многа питања која су предмет законске регулативе,

регулисана су умјесто Пословником о раду - Правилима суда.

Наглашавамо да је неуобичајено у компаративној уставности да највиши Суд једне земље има судије стране држављане и да је окончање те праксе нужно са становишта државног суверенитета и демократских начела.

Имајући све наведено у виду неопходно је донијети Закон о Уставном суду Босне и Херцеговине.

III – Усклађеност прописа са европским законодавством

Материја која се овим Законом уређује није регулисана правно обавезујућим актима Европске уније.

IV - Образложење правних рјешења

Чланови 1-7 садрже основне одредбе Закона са нагласком независности Суда од свих органа државне власти у Босни и Херцеговини. Такође се истиче да Суд своју организацију и дјелатност остварује на принципу управне и финансијске самосталности.

Члановима од 8 до 12 регулисано је да Суд има 9 судија које бирају парламенти ентитета, што значи да су све судије домаће чиме се остварује принцип замјене страних кадрова, домаћим.

Представнички дом Федерације Босне и Херцеговине бира 6 а Народна скупштина Републике Српске 3 члана Устаног суда.

Члан 11. Уводи значајну новину у начину одлучивања када Суд одлучује у споровима који по Уставу настају између:

а) ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, или између институција Босне и Херцеговине, што обухвата, али није ограничено на питања,

б) да ли је одлука једног ентитета да успостави специјалне паралелне односе са сусједном земљом у складу са Уставом, укључујући ту одредбе које се односе на суверенитет и територијални интегритет Босне и Херцеговине;

ц) да ли је нека одредба устава или закона неког од ентитета у складу са Уставом. У тим случајевима Суд одлучује већином гласова свих судија, а која укључује најмање глас једног судије из реда сваког конститутивног народа Босне и Херцеговине и из једног ентитета.

Чланом 13. регулисан је начин обезбјеђења јавности рада Суда.

Члановима 14. до 21. регулисан је начин избора предсједника и два потпредсједника Суда, који морају бити из реда различитих конститутивних народа и ентитета.

Чланом 22. регулисане су околности под којима судија може бити разријешен дужности прије истека времена на које је изабран.

Члан 23. говори о неспојивости дужности са чланством у политичкој странци или организацији као и вршењу јавних и других функција које би биле инкопатибилне са судијском функцијом.

Члан 24. Регулише питање имунитета. Судија Суда не може бити лишен слободе нити против њега може бити подигнута оптужница без претходног одобрења Суда. Против судије Суда не може бити донешена наредба о спровођењу истраге без претходног одобрења предсједника Суда. На овај начин се додатно појачава независност рада Суда, али и штити морални и професионални кредибилитет и судија и Суда.

Члановима 25-28 регулише се надлежност Уставног суда као и субјекти овлаштени за покретање поступка пред истим.

Чланом 29. предвиђено је да Уставни суд до доношења коначне одлуке може донијети привремену мјеру како би се спријечила већа ненадокнадива штета која би могла наступити чекајући одлуку Суда.

Члановима 30-33 се регулишу прелазне и завршне одредбе и ступање на снагу закона. Тако се регулише право и обавеза за доношење подзаконских аката у одређеном року, регулише се родна равноправност једнако на све родове, дефинише примјена постојећих те утврђује крајњи рок за преузимање судске функције од судија које је именовано председник Европског суда за људска права.

V- Финансијска средства

За провођење овог Закона у Буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ, није потребно обезбиједити додатна финансијска средства.